

การศึกษาระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของโรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดนครพนม*

A STUDY OF THE ONLINE LEARNING SYSTEM FOR GRADE 8 STUDENTS IN
SECONDARE SCHOOLS IN NAKHONPHANOM PROVINCE

ปภักร สายบัว

Papangkorn Saibua

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วิทยาลัยสงฆ์นครพนม, ประเทศไทย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, NakhonPhanom Buddhist College, Thailand

E-mail: Sayyaikai27@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษางานวิจัยระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จังหวัดนครพนม 2) เพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จังหวัดนครพนม การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสังเคราะห์ มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากฐานข้อมูล Nriis และ Thailis ระหว่างปี 2556–2565 จำนวน 15 เรื่อง วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามและพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ออนไลน์ พร้อมสรุปผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ต้องมีการปรับตัวให้เกิดการแพร่หลายของแนวทางจัดการเรียนรู้ออนไลน์ ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องใช้สื่อและเทคโนโลยีมาสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น Google Sites เป็นอีกสื่อที่สามารถตอบสนองการจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงการศึกษาในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 2) ผลที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ที่นิยมมากที่สุด คือ

* Received: 22 April 2025; Revised: 26 June 2025; Accepted: 27 June 2025

google site ทำให้สามารถรู้ถึงประโยชน์และความสำคัญได้อย่างหลากหลาย ดังนี้ 1. สร้างแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ง่าย 2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน 3. สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู 4. ประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะ Google Sites เป็นเครื่องมือที่ใช้งานได้ฟรี และ 5. ใช้งานง่าย

คำสำคัญ: การศึกษา, การเรียนรู้, ระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์

Abstract

This research aims to 1) study the research on online learning system of Mathayom 2 students in Nakhon Phanom Province, and 2) synthesize the research on online learning system of Mathayom 2 students in Nakhon Phanom Province. This research is a document synthesis research. The research methodology is to study research related to online learning systems from the Nriis and Thailis databases between 2013-2022, totaling 15 studies. The data is analyzed and synthesized to create a questionnaire and develop online learning innovations, along with summarizing the results and recommendations.

The research results found that 1) Research studies on online learning systems Due to the outbreak of the coronavirus disease 2019, it has affected the teaching and learning management in educational institutions. There must be an adjustment to promote the spread of online learning management approaches. Therefore, teachers must use media and technology to support learning, such as Google Sites, which is another media that can appropriately respond to the current learning management, which is in line with the policy of the Ministry of Education in developing the nation's youth into the 21st century world, aiming to promote learners to have morality, love being Thai, have analytical thinking skills, creativity, technology skills, and be able to work with others. 2) The results obtained from the synthesis of research on the study of the most popular online learning system, Google Sites, can show the benefits and importance in many ways, as follows: 1. Create easy-to-access learning resources

2. Promote student participation
3. Support teachers' teaching and learning management
4. Save costs because Google Sites is a free tool and
5. Easy to use, etc.

Keyword: Education, learning, Online learning system

บทนำ

กระบวนการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ในโรงเรียนมัธยมต่าง ๆ ในช่วงที่มีโรคระบาดโควิด -19 การเรียนรู้ทางออนไลน์เกี่ยวกับนักเรียนในช่วงการระบาดของ โควิด-19 มีงานวิจัยเรื่อง “Online Learning on Students during the COVID-19 Pandemic” โดย Amer H. และ Ouhida A. (2022) ที่ตีพิมพ์ใน Clinical Medical Reviews and Case Reports (ฉบับ 9:412) นั้น เป็นบทความเชิงทบทวนสถานการณ์ (review article) ที่วิเคราะห์ผลกระทบและข้อจำกัดของการเรียนออนไลน์ในช่วงโควิด-19 (Amer H, Ouhida A, 2567) ยังมีข้อจำกัดหลายประการ สถานศึกษาจะต้องมีความพร้อมด้านครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวมทั้งระบบการจัดการ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน และผู้สอนจะต้องรับฟังผลสะท้อนกลับ (feedback) จากนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงโรงเรียนจะต้องแน่ใจว่านักเรียนแต่ละคนเข้าถึงอุปกรณ์การเรียนรู้แบบออนไลน์ และมีระบบ internet ที่เสถียรรองรับการเรียนรู้ไม่ว่านักเรียนจะอยู่สถานที่ใดและต้องการเรียนเวลาใด นอกเหนือจากนั้น ผู้สอนจะต้องมีการกำกับติดตามถึงพฤติกรรมในการเรียนออนไลน์ของนักเรียน และจะต้องมีการประเมินผลการเรียนอย่างมีระบบ กระบวนการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนก้าวทันโลก เพราะความรู้ในปัจจุบันไม่ได้มีอยู่เพียงแคในห้องเรียน ห้องสมุด หรือในหนังสือเรียนเพียงอย่างเดียว แต่องค์ความรู้ในทุกสาขาวิชาในปัจจุบันนั้น อยู่แค่เพียงปลายนิ้วมือ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการในด้านเวลา สถานที่ และความพึงพอใจ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ก้าวทันโลกและรู้เท่าทันนักเรียนด้วยเช่นกัน จึงจะสามารถแนะนำให้นักเรียนได้ว่าการใช้ internet ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเกิดการเรียนรู้สูงสุดนั้นต้องทำอะไร

ในศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีได้พัฒนาแบบก้าวกระโดด ทุกสิ่งทุกอย่างสามารถหาได้จากออนไลน์ ทั้งสื่อที่เป็นเชิงบวกและเชิงลบ ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีในนักเรียน ผู้สอนจะต้องเป็นผู้แนะนำคัดเลือก เพื่อนักเรียนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์สูงสุด (วิจารณ์ พานิช, 2555) เนื่องจากเทคโนโลยีเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยที่ผู้สอนต้องหมั่น

เรียนรู้ ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมตามช่วงวัยของผู้เรียน ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ จะเป็นตัวกระตุ้นการเรียนรู้ทั้งในทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งยังส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนสามารถเลือกใช้เวลาในการเรียนได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องกังวลกับการจำกัดเวลาอยู่แค่ในตารางเรียน และผู้เรียนสามารถเรียนที่ไหนก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องเรียนที่โรงเรียนเพียงเท่านั้น กระบวนการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นี้ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถ และยังเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง รวมถึงยังมีความสอดคล้องตามแนวปฏิรูปการศึกษา ตลอดจนเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล (เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม, 2559) วิธีการสอนยุคปัจจุบัน มีการใช้นวัตกรรมการจัดกิจกรรมเพื่อการสอนออนไลน์ หรือบนเครือข่าย internet ด้วยนวัตกรรมประยุกต์เชิงบูรณาการสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา และเป็นปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และปัจจุบันข้อมูลความรู้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ปรากฏอยู่ในโลกออนไลน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น website, facebook, line, twitter ในขณะเดียวกัน ผู้สอนยังสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Learning by doing and thinking) (วิจารณ์ พานิช, 2555) กระบวนการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ผู้สอนสามารถเลือกใช้ระบบที่มีอยู่แล้ว เช่น google classroom, google site, kahoot, Google Meet, Zoom, Skype, Slack และ Microsoft Team หรือออกแบบ application เอง โดยสามารถใช้ drive, docs, gmail, หรือ sheet โดยจะใช้เป็นช่องทางของระบบการสื่อสารในกระบวนการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นี้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือที่เชื่อมต่อ internet

นอกเหนือไปจากนั้น ความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละโรงเรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้สอนควรตระหนักถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละโรงเรียน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น การวิจัยเชิงวิเคราะห์เพื่อหาแบบระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ที่นิยมใช้กันมากที่สุดคืออะไร ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจที่จะหาคำตอบเป็นลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษางานวิจัยระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จังหวัดนครพนม

2. เพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จังหวัดนครพนม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย “การศึกษาระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดนครพนม” เป็นงานวิจัยเชิงสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาบทความวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนของระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ จากฐานข้อมูล Nriis, Thailis, ที่ดำเนินการในระหว่างปี พ.ศ. 2556-2565 เกณฑ์การเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยคัดเลือกจากบทความวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย จำนวน 15 เล่ม และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีกระบวนการวิจัย ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยศึกษาบทความวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนของระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ จากฐานข้อมูล Nriis, Thailis, ที่ดำเนินการในระหว่างปี พ.ศ. 2556-2565 และสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องของแต่ละพื้นที่เป้าหมาย
- 2) คัดเลือกจากบทความวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์
- 3) วิเคราะห์สังเคราะห์เกี่ยวกับงานวิจัยระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ จากการคัดเลือกบทความวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์
- 4) สร้างแบบสอบถามระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ เพื่อนำไปสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์
- 5) สรุปผลการศึกษาวิจัย และให้ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

การศึกษาระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดนครพนม สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษางานวิจัยระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จังหวัดนครพนม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามปีที่พิมพ์

ปีที่ตีพิมพ์เผยแพร่	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ
2559	1	6.67
2560	1	6.67
2561	1	6.67
2562	2	13.33
2563	3	20.00
2564	5	33.33
2565	2	13.33
รวม	15	100

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของงานวิจัยเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จังหวัดนครพนม ระหว่างปี พ.ศ. 2559–2565 พบว่า มีงานวิจัยรวม 15 เรื่อง โดยแนวโน้มเพิ่มขึ้นชัดเจนในช่วงปีหลังของการศึกษา ปี พ.ศ. 2564 มีจำนวนงานวิจัยมากที่สุด 5 เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ 33.33 ซึ่งสอดคล้องกับช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลให้สถานศึกษาทั่วประเทศต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนสู่ระบบออนไลน์เต็มรูปแบบ รองลงมาคือ ปี 2563 จำนวน 3 เรื่อง (ร้อยละ 20.00) เป็นช่วงเริ่มต้นของการเปลี่ยนผ่านสู่การเรียนรู้ดิจิทัล ส่วนปี 2562 และ 2565 มีจำนวนเท่ากันปีละ 2 เรื่อง (ร้อยละ 13.33) แสดงถึงความต่อเนื่องของความสนใจในประเด็นดังกล่าว สำหรับ ช่วงปี 2559–2561 มีงานวิจัยปีละ 1 เรื่อง (ร้อยละ 6.67) สะท้อนว่าการศึกษาระบบออนไลน์ในระดับมัศึกษายังอยู่ในระยะเริ่มต้น และได้รับความสนใจจำกัดในช่วงก่อนการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

2. การสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จังหวัดนครพนม

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผลงานที่นำมาสังเคราะห์จำแนกตามประเภทของผลงาน

ประเภทผลงาน	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ
1. บทความวิจัย	2	13.33
2. รายงานการวิจัย	8	53.33
3. วิทยานิพนธ์	5	33.33

ตารางที่ 2 แสดงประเภทของผลงานที่นำมาสังเคราะห์ทั้งหมด 15 รายการ พบว่า รายงานการวิจัย มีมากที่สุด 8 เรื่อง (ร้อยละ 53.33) รองลงมาคือ วิทยานิพนธ์ 5 เรื่อง (ร้อยละ 33.33) และ บทความวิจัย 2 เรื่อง (ร้อยละ 13.33) ผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า รายงานการวิจัยเป็นแหล่งข้อมูลหลักของการศึกษา ซึ่งมักจัดทำโดยครูหรือหน่วยงานการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วน วิทยานิพนธ์สะท้อนถึงความสนใจเชิงวิชาการในระดับอุดมศึกษา และบทความวิจัยมีจำนวนน้อย เนื่องจากอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการเผยแพร่ประเด็นการเรียนรู้ออนไลน์ในวงวิชาการไทย

ตารางที่ 3 แสดงผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดนครพนม

ลำดับขั้นการสังเคราะห์	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ผลที่ได้รับ
1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	เพื่อให้ทราบกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์	ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย
2. การคัดเลือกงานวิจัย	เพื่อให้ได้งานวิจัยที่จะนำมาวิเคราะห์	สำรวจงานวิจัยและรวบรวมเพื่อนำมาตัดสินใจคัดเลือกให้ได้เฉพาะงานวิจัยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด	ได้งานวิจัยที่คาดว่าจะนำมาทำการวิเคราะห์จำนวน 15 เล่ม
3. ขั้นการวิเคราะห์เบื้องต้น	เพื่อศึกษางานวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์	ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อคำนวณทางสถิติ	ได้ทราบลักษณะของงานวิจัยเพื่อวิเคราะห์สังเคราะห์องค์ความรู้

ลำดับขั้นการสังเคราะห์	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ผลที่ได้รับ
4. ขั้นการสังเคราะห์	เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์	สังเคราะห์งานวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้	ได้ทราบถึงระบบโปรแกรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์
5. ขั้นสรุปองค์ความรู้	เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนธาตุพนม จ.นครพนม	ทำการสังเคราะห์ข้อค้นพบตามประเด็นที่จะส่งผลต่อองค์ความรู้ที่คาดว่าจะได้	ได้ข้อสรุปสภาพปัจจุบันของข้อค้นพบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ที่นิยมใช้กันคือ Google Sites

จากตารางที่ 3 แสดงขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จังหวัดนครพนม ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ (1) การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) การคัดเลือกงานวิจัย (3) การวิเคราะห์เบื้องต้น (4) การสังเคราะห์ และ (5) การสรุปองค์ความรู้ ผลจากการดำเนินงาน พบว่า ในขั้นแรก การศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องช่วยให้ได้กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์อย่างชัดเจน เป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดขอบเขตและตัวแปรของการศึกษา ต่อมาในขั้นการคัดเลือกงานวิจัย มีการรวบรวมและคัดกรองผลงานตามเกณฑ์ที่กำหนด จนได้งานวิจัยที่เหมาะสมจำนวน 15 เรื่อง ซึ่งนำมาใช้ในการวิเคราะห์เชิงสถิติและเชิงเนื้อหาในขั้นตอนต่อไป

ขั้นการวิเคราะห์เบื้องต้นและการสังเคราะห์ เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้เข้าใจลักษณะของงานวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในภาพรวม โดยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ระบบหรือโปรแกรมที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ เช่น Google Classroom, Microsoft Teams, Zoom และ Line Group เพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารและมอบหมายงานแก่นักเรียน อย่างไรก็ตาม

ผลการสังเคราะห์สรุปได้ว่า Google Sites เป็นเครื่องมือที่ได้รับความนิยมสูงสุด เนื่องจากใช้งานง่าย สามารถออกแบบเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน และส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ขั้นสรุปองค์ความรู้ ได้จัดทำข้อค้นพบเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ออนไลน์ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยเน้นการใช้สื่อดิจิทัลที่เข้าถึงง่ายและสอดคล้องกับความพร้อมของครูและนักเรียน ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มการนำเทคโนโลยีอย่าง Google Sites มาใช้เป็นแพลตฟอร์มหลัก ในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในจังหวัดนครพนม

อภิปรายผล

การอภิปรายผลนำเสนอตามประเด็นสำคัญที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยนี้ ได้แก่ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ และผลการวิจัย

ผลที่ได้จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ต้องมีการปรับตัวให้เกิดการแพร่หลายของแนวทางจัดการเรียนรู้ออนไลน์ ตลอดจนมีสื่อการเรียนรู้สารสนเทศใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องใช้สื่อและเทคโนโลยีมาสนับสนุนการเรียนรู้ (Digital Learning) เช่น การเรียนการสอนออนไลน์ e-learning จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและยืดหยุ่นต่อการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเอง ออกมาอย่างเต็มที่ บทเรียนออนไลน์ Google Sites เป็นสื่อที่สามารถตอบสนองการจัดการเรียนรู้ ในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน จะเป็นส่วนส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ Google Sites จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถระบุเรื่องหรือปัญหา จำแนก แยกแยะเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบ ระบุเหตุผลหรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงการศึกษา ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) บทเรียนออนไลน์ Google Sites สามารถเรียนรู้ได้อย่างไม่จำกัด ทั้งเวลาและสถานที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาที่มีความซับซ้อนยากต่อการทำความเข้าใจใน

ระยะเวลาอันจำกัด เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเอง ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สามารถรวบรวมความหลากหลายของข้อมูลไว้ในที่เดียว ใช้การนำเสนอภาพ วิดีโอ เอกสาร ฯลฯ นอกจากนี้ ในด้านผู้สอน สามารถปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาวิชาได้สะดวกรวดเร็ว ลดการใช้กระดาษเอกสารประกอบการบรรยาย ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ทั้งผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีในการศึกษาหาแนวทางในการต่อยอดและพัฒนาระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและขยายวงกว้างมากขึ้น

ผลที่ได้จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ มีการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงเอกสารมากที่สุด รองลงมาคือการวิจัยเชิงสังเคราะห์ มีความสอดคล้องกับนุรพิตตรี หะยิดารียอ และคณะ ซึ่งศึกษางานวิจัยเชิงเอกสารเพื่อสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า ข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจมากที่สุด รองลงมาคือ การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา จำนวนมากที่สุด รองลงมาคือนักเรียนประถมศึกษา และบุคคลทั่วไปที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เครื่องมือการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วยแบบสอบถามมากที่สุด รองลงมาคือแบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วยรายงานการวิจัยวิทยานิพนธ์ และบทความวิจัย ซึ่งตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานระหว่างปี พ.ศ. 2559-2565 (นุรพิตตรี หะยิดารียอ พร้อมคณะฯ, 2563) มีความสอดคล้องกับกุลนิษฐ์ วงศ์แก้ว ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนผ่านเว็บด้วย Google Site เรื่องโครงงานอาชีพเห็ดสวรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (E1/E2) เท่ากับ 86.68/82.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียน ด้วยบทเรียนผ่านเว็บด้วย Google Site เรื่องโครงงานอาชีพเห็ดสวรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บด้วย Google Site เรื่อง โครงงานอาชีพเห็ดสวรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เครื่องมือการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วยแบบสอบถามแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย เนื่องจากแบบสอบถามเป็นรูปแบบของคำถามที่ได้ถูกรวบรวมไว้อย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นระบบ เพื่อใช้วัดสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการจะวัดจากกลุ่มตัวอย่างหรือ ประชากรเป้าหมาย ให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงทั้งในอดีต ปัจจุบัน และการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต (กุลนิษฐ์ วงศ์แก้ว, 2564) แบบสอบถามประกอบด้วยรายการคำถามที่สร้างอย่าง

ประณีต เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง โดยส่งให้กลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจ การใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น การสร้างคำถามเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้วิจัย เพราะว่าผู้วิจัยอาจไม่มีโอกาสได้พบปะกับผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่ออธิบายความหมายต่างๆ ของข้อคำถามที่ต้องการเก็บรวบรวม ทั้งนี้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือวิจัยชนิดหนึ่งที่นิยมใช้กันมาก เพราะการเก็บรวบรวมข้อมูล สะดวกและสามารถใช้วัดได้อย่างกว้างขวาง การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามสามารถทำได้ด้วยการสัมภาษณ์หรือให้ผู้ตอบด้วยตนเอง (อุทุมพร จามรมาน, 2544) ผลที่ได้จากการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ที่นิยมมากที่สุด คือ google site ทำให้สามารถรู้ถึงประโยชน์และความสำคัญอย่างหลากหลาย เช่น สร้างแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ง่าย ได้แก่ ช่วยให้ครูสามารถรวบรวมเนื้อหาการเรียนรู้ที่หลากหลายไว้ในที่เดียว ไม่ว่าจะเป็นเอกสาร วิดีโอ รูปภาพ หรือลิงก์ไปยังแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสะดวก นักเรียนสามารถเข้าถึง Google Sites ได้จากทุกอุปกรณ์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ทำให้การเรียนรู้ไม่จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียน นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความเร็วและความสนใจของตนเอง โดยสามารถย้อนกลับมาทบทวนเนื้อหาได้ตลอดเวลา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครูสามารถใช้ Google Sites สร้างงานนำเสนอที่น่าสนใจและมีชีวิตชีวา โดยใช้รูปภาพ วิดีโอ และองค์ประกอบอื่น ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน นักเรียนสามารถใช้ Google Sites สร้าง portfolio หรือรายงานโครงการงานของตนเอง เพื่อแสดงความรู้ความสามารถและแบ่งปันกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน Google Sites รองรับการทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนสามารถทำงานกลุ่มร่วมกัน สร้างสรรค์ผลงาน และแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู ครูสามารถใช้ Google Sites สร้างบทเรียนออนไลน์ที่สมบูรณ์แบบ โดยมีทั้งเนื้อหา แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ครูสามารถใช้ Google Sites ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนในการเรียนรู้ โดยดูจากผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้น หรือจากแบบทดสอบที่นักเรียนทำ ครูสามารถใช้ Google Sites เป็นช่องทางในการสื่อสารกับนักเรียน โดยการประกาศข่าวสาร แจ้งกำหนดการ หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียน ประหยัดค่าใช้จ่าย Google Sites เป็นเครื่องมือที่ใช้งานได้ฟรี ทำให้โรงเรียนและครูสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อซอฟต์แวร์หรือเครื่องมืออื่น ๆ Google Sites ช่วยลดการใช้กระดาษในการเรียนการสอน เนื่องจากเนื้อหาทั้งหมดอยู่ในรูปแบบดิจิทัล และใช้งานง่าย Google Sites มีเครื่องมือที่ใช้งานง่าย ทำให้ครูและนักเรียนสามารถสร้างเว็บไซต์ได้โดยไม่ต้องมีความรู้ด้านการเขียนโปรแกรม Google Sites มีแม่แบบเว็บไซต์ให้เลือกมากมาย ทำให้ผู้ใช้สามารถสร้างเว็บไซต์ได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสังเคราะห์เอกสารร่วมกับการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและเครื่องมือประเมินคุณภาพงานวิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครพนม ได้องค์ความรู้ ดังนี้

1. การศึกษาระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครพนม พบว่า สถานการณ์โควิด-19 ทำให้สถานศึกษาต้องปรับตัวสู่ระบบออนไลน์ โดยเฉพาะการใช้บทเรียนผ่าน Google Sites ซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงศักยภาพได้เต็มที่ ทั้งยังเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถปรับปรุงเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับนโยบายการศึกษายุคศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งพัฒนาทักษะทางดิจิทัลและการอยู่ร่วมในสังคมอย่างสร้างสรรค์

2. ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ พบว่า Google Sites เป็นเครื่องมือหลักที่ได้รับความนิยม เนื่องจากสามารถรวบรวมเนื้อหาได้หลากหลาย เข้าถึงได้ง่ายทุกอุปกรณ์ และเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ได้ตามความสนใจและจังหวะของตนเอง อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนผ่านการสร้างผลงาน การนำเสนอ และการทำงานร่วมกัน เป็นเครื่องมือที่สนับสนุนทั้งครูและนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลวิจัย

การวิจัยนี้สรุปสาระสำคัญได้ 6 ประการ ดังนี้

1.1 ข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ส่วนใหญ่เป็นรายงานการวิจัย จำนวน 8 รายการ (ร้อยละ 53.33) และตีพิมพ์ที่ในปี 2564 มากที่สุด (ร้อยละ 33.33)

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษางานวิจัยระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 20.00) รองลงมาคือเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างผลงานวิจัยระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (ร้อยละ 13.13) ตามลำดับ

1.3 งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงเอกสารมากที่สุด (ร้อยละ 53.33) รองลงมาคือการวิจัยเชิงสังเคราะห์ (ร้อยละ 33.33)

1.4 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วย รายงานการวิจัย (ร้อยละ 53.33) รองลงมา คือ วิทยานิพนธ์ (ร้อยละ 33.33) และบทความวิจัย (ร้อยละ 13.33)

1.5 เครื่องมือการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

1.6 ผลที่ได้จากการวิจัยเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ที่นิยมมากที่สุด คือ google site (ร้อยละ 90.00)

2. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ จากผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ในการวิจัยส่วนใหญ่ เน้นศึกษาทำอย่างไรให้การจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรพิจารณาตามข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 พัฒนาแพลตฟอร์มและเครื่องมือ คือ พัฒนาแพลตฟอร์มและเครื่องมือที่ใช้งานง่าย สะดวก และมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 ออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้ที่น่าสนใจ คือ ออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้ที่น่าสนใจและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม

2.3 ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม คือ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เช่น การจัดกิจกรรมกลุ่ม การอภิปราย หรือการทำงานร่วมกัน

2.4 ให้การสนับสนุนด้านเทคนิค คือ ให้การสนับสนุนด้านเทคนิคแก่ผู้เรียนและครูอาจารย์ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้งานระบบออนไลน์

2.5 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ เป็นแนวโน้มที่สำคัญของการศึกษาในอนาคตการศึกษาและทำความเข้าใจผลลัพธ์ของการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ จะช่วยให้เราสามารถพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กุลนิษฐ์ วงศ์แก้ว. (2564). การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บด้วย Google Site เรื่อง โครงงานอาชีพหัตถ์สวรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม. ใน *รายงานการวิจัย*. สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2559). *การออกแบบสื่อการศึกษาสร้างสรรค์ (Creative education media design)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุรพิตตรี หะยีตารียอ พร้อมคณะฯ. (2563). การวิจัยเชิงเอกสารเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมารักรังแกของเยาวชน. ใน *รายงานวิจัย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วิจารณ์ พาณิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). *วิธีทำประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ฟันนี้พับลิชชิง.
- Amer H, Ouhida A. (2022). การเรียนรู้ทางออนไลน์เกี่ยวกับนักเรียนในช่วงการระบาดของ COVID-19. เรียกใช้เมื่อ 27 ธันวาคม 2567 จาก <https://shorturl.asia/VfY7J>.